

[Holstein.]

At Militærpolitikken for Venstre først og fremmest er Finanspolitik, viser Partiets Holdning fra 1922 til 1929 med al fornøden Tydelighed. Ja, det er neppe for meget sagt, at Forsvarsspørgsmaalet i begge disse Aar blev Syndebuk for det ærede Medlem Hr. N. Neergaards svage og daarligere, men af ham selv altid saa højt priste Finanspolitik. Da det ærede Medlem i Fjor fremsatte sine Skatteforslag til Dækning af Hovedregningen for hans Landmandsbankpolitik, erklærede han, at disse nye Skatter var overflødige, men samtidig erklærede Venstregeringen, at Militærudgifterne af Hensyn til Statens finansielle Situation ikke maatte overskride 42,4 Mill. Kr. Den daværende Finansminister havde nu gennemført sin fremsynede, vel gennemtænkte Finansplan; fra 1920 til 1924 stilledes denne Plan stadig i Udsigt, men det blev altid ved Udsigten; i 1928 var den blevet til Virkelighed, det forjættede Land var naaet, og det var ensbetydende med, at Retsgebyrer og Cigarbeskatning kunde reduceres, naar Forsvarsudgifterne til Gengæld ikke kom til at overskride 42,4 Mill. Kr. — jeg ser bort fra Tikonosedlerne. Det store Landmandsbankkloan i Foraaret, Retsgebyr- og Cigarskatteforligene med Socialdemokratiet og Militærudgifternes Fiksering til Maksimum 42,4 Mill. Kr. — det er det ærede Medlem Hr. N. Neergaards sidste finans- og militærpolitiske Parade i dette Ting, inden han forlader det politiske Liv.

Jeg tror, jeg tør sige, at det er for den politiske Historie, det ærede Medlem har *skrevet*, og ikke for den politiske Historie, som det ærede Medlem har *lavet*, at det historiske Venstres sidste historiske Ætling vil blive mindet med Paaskønnelse af Eftertiden. Hans Militærpolitik i 1909, i 1922 og i Aarene før Valget i April 1929 har mere, langt mere, end den højtærede Regerings Medlemmers negative Militærpolitik bidraget til at sløve og forvirre den forsvarsvenlige Vælgerbefolknings Begreber om det danske Militærberedskabs Maal og Muligheder.

Følgen er blevet, at Sønnerne af det gamle, historiske, positivt forsvarsvenlige Venstre — for det var det — nu befinder sig paa en afgørende Skillevej, paa sidste Korsvej, hvor man maa tage sit Parti, uigenkaldeligt, for eller imod et positivt Forsvarsberedskab. Partiet kan vælge at underbyde sig selv, at skære sit eget Forsvarsprogram saa langt ned mod Bunden, at Partiet dernede kan møde den højtærede

Statsminister og Udenrigsminister; det kan sælge sin Frimandsssjæl og forraade sine bedste nationale Traditioner for nogle Judasmillioner til det brede Demokrati. Men jeg tror, Partiet vil ende med at tage sig selv af Dage efter et saadant Skridt.

Det kan endelig med klar Forstaaelse af Verdenskrigens Lære og med sikkert Blik for de voksende Farer i den verdenspolitiske Udvikling efter Krigen lade sit bedre Jeg, som det hidtil har behersket med saa sørgelige Virkninger, faa Lov at komme til Orde, faa Lov at raade, uden at være trykket af Fortidens Fejlgreb, lade dette bedre Jeg, frimodigt og fordomsfrit, med rene Hænder gaa til Løsning af den overordentlig betydningfulde statspolitiske Opgave, der hedder Tilrettelæggelsen af Danmarks fremtidige Forsvarsberedskab. Hvis Venstre vælger den Vej, tror jeg ikke, det kan undgaa at komme nogle Millioner udover det ganske vilkaarligt fikserede Finanstal 42,4 Mill. Kr.; men jeg tror, at Opgaven kan løses indenfor de gældende, af Venstre gennemførte Love, indenfor de deri fastlagte finansielle Rammer for Venstres egen nuværende Militærordning, og løses saaledes, at Midler virkelig kommer til at svare til Maal. Saa vilde Venstre vise, at selv om det havde ført Danmarks Forsvar til Afgrundens Rand, saa var det dog til Slutning, da det var Alvor, Mand for at bringe det paa Fode igen.

Hvis Venstre vælger den Vej, vil det mødes med det konservative Parti paa fælles Front mod dem, der i denne Sag ingenting vil eller ikke ved, hvad de selv vil. Men jeg kan vanskeligt tænke mig, at Venstre vil kunne møde med en Plan til Forsvarets Nyordning, som finansielt ligger under de famøse 42,4 Mill. Kr., og faa de Konservatives Tilslutning. Hvis det er muligt, saa har i Sandhed begge Partier været dyrt til Nar for hinanden i denne Sag; saa har de været lattervækkende Kastebolde for den politiske Nemesis' Aprilsluner i Foraaret, da hver især lod deres Buer briste og deres Pile falde til Jorden og den højtærede Statsminister trække begge sine politiske Modstandere afvæbnede efter sin Triumfvogn.

Men hvorom alting er, saa er det Venstre, ikke Konservatismen, der nu befinder sig paa Skillevejen; og hvis Partiet igennem en Menneskealders politiske Medbør, forkælet og nurset af famlende, men velmenende Konservative, er blevet saa uvant med at træffe afgørende Beslutninger, Beslutninger, som betyder Liv eller Død for Partiet selv, fordi den Udsættelsespolitik, den „halve-Løsningers-Politik“, der hidtil har været Partiets Særkende, nu om-